

Azərbaycanlı həkim: "Kahramanmaraşda yerli sakinlər bizi çox böyük coşqu ilə qarşılayırdılar..."

"Azərbaycan Könüllü Həkimlər Assosiasiyası öz ətrafında 350 nəfər könüllü həkimi birləşdirir. Postmüharibə dövründə 11 min hərbciyə, 3500-ə yaxın şəhid ailə üzvü və qazilərə stomatoloji və tibbi xidmət göstərilib. Vətən müharibəsindən sonra həmin kateqoriyaya məxsus olanlar üzərində 250-yə yaxın cərrahi əməliyyat aparılıb".

Azərbaycan Könüllü Həkimlər Assosiasiyasının (AKHA) sədr müavini Hüseyn Hüseynzadə bu barədə AZƏRTAC-a deyib. O, Azərbaycan Tibb Universitetinin məzunudur, ağız və üz-çənə cərrahiyyəsi kafedrasının aspiranturasını bitirib, tibb üzrə fəlsəfə doktorudur.

Sədr müavininin dediyinə görə, postmüharibə dövründə Cəbrayıl, Şuşa, Laçın, Zəngilan, Qubadlı və Şuşada tibb məntəqələri fəaliyyət göstərir və həkimlər növbəli şəkildə həmin məntəqələrdə çalışırlar. Bundan başqa, assosiasiyanın könüllü həkimləri Şuşa-Laçın yolunda keçirilən ekoloji fəallığın etiraz aksiyasının ilk günündən iştirakçıların sağlamlığı keşiyində dayanırlar.

"Türkiyədə baş verən zəlzələdən zərərçəkənlərə göstərilən tibb yardım assosiasiyanın ilk beynəlxalq layihəsi oldu", - deyərək Hüseyn Hüseynzadə söhbətini davam etdirir: "Fevralın 11-də Fövqəladə Hallar Nazirliyinin tibbi heyəti ilə birlikdə ümumi cərrah, anestezioloq-reanimatoloq, travmatoloq, üz-çənə cərrahi, stomatoloq, terapevt və cihazların quraşdırılması üçün tibbi texniklərdən ibarət 15 nəfərlik heyətlə Kahramanmaraş şəhərində təbii fəlakət nəticəsində zərərçəkənlərə tibbi yardım göstərməyə yollandıq. Yük təyyarəsi ilə süni tənəffüs aparatları, cərrahi masalar, cərrahi işıqlar, bir sözlə, bir klinikanın tam normal fəaliyyət göstərməsi üçün lazım olan bütün tibbi avadanlıqlar aparmışdıq. Bizdən əvvəl orada Fövqəladə Hallar Nazirliyinin zərərçəkənlərə tibbi yardım göstərmək üçün bir hospitalı fəaliyyət göstərirdi. Şəhərin bələdiyyə stadionunda 8 çadırdan ibarət ikin-

Səkkiz çadırdan ibarət könüllülərin tibbi hospitalı həyatın ağır sınağı ilə üzləşən sakinlərə xidmət edir

ci tibbi hospital açdıq. Hospitalda 2 cərrahiyyə masasından ibarət əməliyyat bloku, 8 çarpayılıq reanimasiya, intensiv palata və 8 adi palatada ambulator şöbə həyatın ağır sınağı ilə üzləşən sakinlərə xidmət edir".

"Qardaş ölkədə bütöv küçə və prospektlərin yerləyeksan olduğu, ev və məhəllələrin dağıntılar altında qaldığını izləmək çox ağır idi. Həmin çətin günlər sanki bizi bir az da doğmalaşdırdı", - deyərək həkim bildirir: "Dəhşətli zəlzələdən sonra əhali həyəcan, təlaş və qorxu içində idi. İlk xəstəmiz təxminən 30 yaşlı serebral iflic xəstəsi olan bir qadın oldu. O, zəlzələ günü dağıntılar altından çıxmağa çalışarkən ayağından zədə almışdı və ağrıdan əziyyət çəkirdi, yeriyə bilmirdi. Bizim açdığımız hospitalda travmatoloqlar anesteziya altında ona ilk yardım göstərdilər, ayağını müalicə edərək sağaldılar. Sərbəst hərəkət problemi olduğuna görə əlil arabası ilə təmin olunması xanımın ən böyük arzusu idi. Assosiasiyanın sədri Oqtay Mehdiyev Türkiyədə təşkilatımızın könüllü üzvləri ilə əlaqə saxlayıb onlar vasitəsilə əlil arabası aldıq və xanımın yaşadığı kəndə gedərək arabanı ona təqdim etdik. Biz onun yaşadığı kənddə ölkəmizin adından zəlzələdə həlak olanların xatirəsinə 350-400 nəfərlik ehsan süfrəsi açdıq. Hə-

min kənddə sakinlərlə görüşümü, onların bizə münasibəti çox duyğusal hisslər yaratdı. Yerli əhali bizə özlərinin ən yaxın adamları, xilaskarlar kimi baxırdılar", - deyərək assosiasiyanın sədr müavini xatırlayır.

Hüseyn həkim daha bir hadisəni yada salıb: "Təbii fəlakətdən şoka düşən ailə xilas olmaq istəyərkən 18 yaşında bir qız avtomobil qəzasına düşmüş, üz nahiyəsi partlamışdı. Bizimlə gedən həkimlər onun üzündə uğurlu cərrahiyyə əməliyyatı apardılar və səfərimizin son günlərində qızın üzünə qoyulan tikişlər söküldü. Xanım həkimlərdən son dərəcə razılıq və minnətdarlıq hissi ilə ayrıldı. Bizə ən çox xoş gələn türk qardaşlarımızın, əhəlinin Azərbaycandan olanlara böyük ümidlə yanaşması idi. Azərbaycan bayrağı görəndə çox böyük qürur hissi ilə bizə yaxınlaşır, talelərdən, düçar olduqları fəlakətdən danışır və dərdrəlini bölüşürdülər. Kahramanmaraşda demək olar ki, hər addımda bunu hiss edirdik və əlbəttə, bu, bizi də qürurlandırır. Türkiyənin televiziya kanalları, ayrı-ayrı jurnalistləri açdığımız hospitala gələrək fəaliyyətimiz haqqında süljetlər hazırladılar".

Həmsöhbətimiz deyib ki, Azərbaycandan gedən xilasedicilərdən birinin ayağı dağıntıla-

rı təmizləyərkən beton düşməsi səbəbindən sınımsdı: "Travmatoloq Cavid Musazadə onu müayinə edərək əməliyyatsız sağaltmağı öhdəsinə götürdü. Həkim onu gipslə müalicə etdi və bir neçə gün palatada hərəkətsiz saxladıq. İndi o, artıq Türkiyədən qayıdıb və ayağı ilə bağlı narahatlıqlar da arxada qalıb. Həmin günlərdə şəhərdə yerli sakinlərdən biri ilə rastlaşdıq. Bizim Azərbaycandan gəldiyimizi bilib çox sevindi. Onun gəlini azərbaycanlı idi və zəlzələdən sonra panik atak keçirmişdi. Gəlin gecələr palatadan bayıra çıxaraq ağlayır və çox narahat hisslər keçirirdi. Həkimlər zəng edib zərərçəkənlə danışdılar. O, bir neçə gün daldal müalicə üçün hospitala gəldi, psixoloqlar onunla 4-5 seans müalicəvi prosedurlar aparandan sonra psixoloji vəziyyətində stabillik yarandı. Onun həkimlərə ünvanladığı təşəkkür videosunu əziz bir xatirə kimi saxlayırıq. Dış ağrısından şikayətlənən uşaqlar var idi, onlara tibbi xidmət göstərərək ağrıların sovuşmasına yardımçı olduq. Yadımdadır ki, dış ağrılarından beş-altı gecə yata bilməyən Osman adlı bir uşağa ağrıyan dişlərini müayinə edərək dərman qoydum. Səhəri gün atası zəng edərək oğlunun həmin gecə rahat yatdığına görə minnətdarlıq etdi. Kahramanmaraşda səhərlər havanın hərərəti müsbət 7-8 dərəcə olsa da, axşamlar mənfi 5 dərəcəyə düşürdü. Hava şəraiti soyuq olduğuna görə müraciətlərin çoxu soyuqdəymə ilə, bir də daha çox ayaq, qol sınığı, ağıl dişində ağrı və üzdə travmalarla əlaqədar idi".

Azərbaycan Könüllü Həkimlər Assosiasiyasının xətti ilə Kahramanmaraş şəhərində zəlzələdən zərərçəkənlərə on gün ərzində fasiləsiz yardım edilib. Gün ərzində minimum 60-70, bəzi günlərdə isə 120-150 zərərçəkənə tibbi xidmət göstərilib. On gündən sonra 10 nəfərlik heyət geri qayıtsa da, onları başqa həkim briqadası əvəz edib. Şəhərdə yaradılan hospital hazırda da oradadır və martın axırlarınadək qardaş ölkədə fəaliyyət göstərəcək.